

การสร้างอาชีพใหม่ ณ วิทยาลัยในวัง

■ เหวดี ทรงเที่ยง

มีคนไทยสักกี่คนที่รู้ว่างานศิลปะไทยโบราณช่างสิบหมู่ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ประกอบด้วยสาขาใดบ้าง เมื่อผู้เขียนมีโอกาสได้ค้นคว้าหาข้อมูลทางการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ จึงได้รับทราบถึงโครงการพระราชดำรินี้ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) ที่ได้สร้างอาชีพใหม่จากวิชาช่างสิบหมู่ ซึ่งนอกจากจะเกิดการสร้างอาชีพใหม่แล้วยังเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดงานศิลปะไทยโบราณที่เกือบสูญหายไปจากแผ่นดินไทย วิชาช่างสิบหมู่ประกอบด้วย ๑๐ สาขา ได้แก่ สาขาหมู่ช่างเขียน สาขาหมู่ช่างแกะ สาขาหมู่ช่างสลัก สาขาหมู่ช่างปั้น สาขาหมู่ช่างหุ่น สาขาหมู่ช่างรัก สาขาหมู่ช่างปูน สาขาหมู่ช่างบุ สาขาหมู่ช่างหล่อ และสาขาหมู่ช่างกลึง

การสร้างอาชีพใหม่ด้วยการถ่ายทอดความรู้ อันทรงคุณค่าจากภูมิปัญญาบรรพบุรุษผู้ที่ได้รับโอกาสเรียนรู้ ณ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) บังเกิดขึ้นได้เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริว่า

ขณะนี้ยังมีบุคคลอีกจำนวนมากมีความตั้งใจจริง มีศรัทธาชวนช่วยหาความรู้เป็นวิชาชีพใส่ตน

แต่ประสบปัญหาไม่มีความรู้พื้นฐานและทุนทรัพย์เพียงพอ ที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาวิชาอาชีพระดับต่างๆ ได้ หากมีช่องทางช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ให้มีความรู้วิชาอาชีพที่เขาปรารถนา ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติได้

ประกอบกับในวาระที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธานในการปฏิสังขรณ์ซ่อมบำรุงพระบรมมหาราชวัง เนื่องในงานเฉลิมฉลอง ๒๐๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์ ทรงเห็นว่าการก่อสร้างตกแต่งมหาปราสาท ราชมณเฑียร พระตำหนัก เรือนหลวง โบสถ์ วิหาร และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ตลอดจนการจัดทำเครื่องราชูปโภคที่ใช้ในวังล้วนแล้วแต่ใช้วิชา **ช่างสิบหมู่** ซึ่งผลงานทางด้านวิชาการช่างสิบหมู่นี้เอง ที่ทำให้สิ่งก่อสร้างดังกล่าว มีความสวยงามประณีตบรรจง และบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย แต่เป็นที่น่าเสียดายที่สิ่งก่อสร้างด้านงานช่างสิบหมู่ที่ยังปรากฏอยู่ในปัจจุบัน มีบางส่วนได้ชำรุดทรุดโทรมลงไปเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าจะมีการบำรุงรักษาหรือทำการปฏิสังขรณ์ จำเป็นต้องอาศัยช่างฝีมือวิชาช่างสิบหมู่เช่นเดียวกัน แต่ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาช่างสิบหมู่ในปัจจุบันมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอแก่การดำเนินการปฏิสังขรณ์สิ่งก่อสร้างต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงหากไม่มีการถ่ายทอดหรือฝึกอบรมวิชาช่างสิบหมู่ให้แก่ชนรุ่นหลัง ก็ย่อมเป็นการยากที่จะรักษาศิลปวัฒนธรรมที่มี

คุณค่ายิ่งของไทยให้ปรากฏต่อชาวโลกได้อีกต่อไป จากพระราชดำริที่จะอนุรักษ์และเผยแพร่วิชาความรู้ที่เคยฝึกฝนกันในระดับชาวมังให้กว้างขวางออกมาสู่ประชาชนนี้เอง สำนักพระราชวังและกระทรวงศึกษาธิการโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงได้จัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) ขึ้น เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลวโรกาสเฉลิมฉลองราชสมบัติ ปีที่ ๕๐ เพื่อสนับสนุนโครงการกิจกรรมตามพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่องการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า และเพื่อถ่ายทอดความรู้ความชำนาญและสร้างอาชีพให้ผู้ยากไร้ในชนบทสามารถหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว โดยการฝึกวิชาชีพช่างศิลปะไทยโบราณช่างสิบหมู่ให้กับประชาชนทั่วไปที่มีความต้องการจะศึกษา สร้างทักษะ ความชำนาญ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นหลักสูตรระยะยาว ๘๐๐ ชั่วโมง โดยที่ผู้เรียนต้องอยู่ประจำมีการจัดอบรมและบรรยายวิชาศิลปะไทยโบราณงานในวังฝ่ายหญิง ซึ่งเป็นหลักสูตรวิถีชีวิตของหญิงไทยในอดีตเช่น การทำอาหาร ทำเครื่องสด ทำเครื่องหอม งานใบตอง งานดอกไม้ ฯลฯ เป็นหลักสูตรระยะสั้น ๓๐ - ๓๐๐ ชั่วโมง ที่ผู้เรียนสามารถเรียนแบบไปกลับ ส่งเสริม ผู้เรียนให้จัดนิทรรศการเผยแพร่ในรูปแบบของนิทรรศการ

ถาวร และนิทรรศการเคลื่อนที่ให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างความรักความหวงแหนในศิลปะไทยโบราณให้คงอยู่ และสืบทอดสู่อนุชนรุ่นหลัง รวมทั้งจัดการศึกษาสายสามัญให้แก่ผู้พลัดโอกาสควบคู่ไปกับการฝึกอบรมวิชาอาชีพช่างสิบหมู่ หาก ผู้เรียนสามารถนำความรู้ นำทักษะที่ได้รับไปใช้เพื่อการประกอบอาชีพได้จริง สามารถจำหน่ายผลงานได้จริง ทำให้ได้เงินมาเลี้ยงดูครอบครัวได้จริงๆ นับว่าการสร้างงานอาชีพนี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาชาติอย่างยิ่งย่น ทั้งได้อนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าให้คงอยู่บนแผ่นดินไทยสืบไป

ก่อนที่จะมีการเรียนการสอน นักศึกษาต้องได้รับการกล่อมเกลาจิตใจให้รักและศรัทธาในวิชาที่เรียน เพราะการเรียนนี้เกิดจากความต้องการอย่างแท้จริงของตัวผู้เรียนเอง ดังนั้นผู้เรียนต้องตั้งใจ ต้องทุ่มเทเพื่อการเรียนอย่างเต็มที่ เปรียบดังผู้ที่มาแสวงหาวิชาความรู้จากพระดาบส คือในสมัยก่อนใครที่ต้องการมีความรู้ต้องเดินทางไปยังแหล่งที่มีครูอาจารย์เก่งๆ ซึ่งเป็นพระดาบสที่อาศัยอยู่ในป่า ผู้เรียนจึงต้องมีความวิริยะอุตสาหะพิสูจน์ตนเองว่ามีความต้องการใฝ่ศึกษาในวิชาความรู้ที่แท้จริง ด้วยการปรนนิบัติรับใช้พระดาบสเป็นแรมเดือนแรมปีจนกระทั่งท่านเห็นว่าผู้เรียนมีความตั้งใจจริงสมควรได้รับความรู้จึงถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ นักศึกษาทุกคนควรมีความเข้าใจและซาบซึ้งในกระบวนการพระดาบสตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก่อนที่จะเริ่มต้นเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน

การเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างสิบหมู่ ณ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) เป็นหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ๘๐๐ ชั่วโมง ใช้ระยะเวลาเรียนประมาณ ๘ เดือน จะมีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป ปัจจุบันวิชาช่างสิบหมู่มีการเรียนการสอนแล้ว ๕ สาขา คือ หมู่ช่างเขียน หมู่ช่างรัก หมู่ช่างสลัก หมู่

ช่างหุ่น และหมู่ช่างหล่อ โดยที่ในปีแรก คือ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เปิดสอนเฉพาะสาขาช่างรัก ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เปิดสอนสาขาช่างรักและช่างเขียน ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ เปิดสอนสาขาช่างรัก ช่างเขียนและช่างปั้น ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เปิดสอนสาขาเดียวกับปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการเรียนการสอนสาขาช่างรัก ช่างเขียน ช่างปั้น และช่างสลัก สอนทั้งสลักไม้และสลักหิน ปัจจุบันเป็นหลักสูตรปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เปิดสอนในสาขาช่างรัก ช่างเขียน ช่างสลัก (หิน) และช่างหล่อ (โลหะ) ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาได้ร่วมกันจัดกิจกรรมการไหว้ครู และการรับขวัญ โดยที่นักศึกษาแสดงความเคารพขอฝากเนื้อฝากตัวเป็นศิษย์ และครูอาจารย์ก็รับศิษย์เข้าสู่สถาบัน นอกจากนี้ยังมีพิธีไหว้ครูศิลป์ที่ทางสำนักพระราชวังจัดให้นักศึกษาโครงการในพระราชดำริทุกคนเข้าร่วมพิธีนี้โดยพร้อมเพรียงกันด้วย

หลังจากนั้นจะเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนที่มีทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ โดย ๑๕๐ ชั่วโมงแรก คือ ประมาณ ๒ เดือน เป็นการวางพื้นฐานโดยที่ผู้เรียนทุกหมู่สาขาจะได้เรียนวิชาการเขียนภาพพื้นฐานเช่นเดียวกัน จากนั้นจึงแยกไปเรียนตามหมู่สาขาของตน สาขาหมู่ช่างสลักและหมู่ช่างหุ่นต้องเดินทางไปเรียนกับ ท่านครู และพักอยู่ที่วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หมู่ช่างหล่อเรียนที่จังหวัดอ่างทอง ส่วนหมู่ช่างรักและหมู่ช่างเขียนมี

การเรียนการสอนอยู่ภายในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) การเรียนการสอนมีทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติควบคู่กัน โดยเริ่มเรียนตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. จากนั้นผู้เรียนจะได้รับมอบหมายงานให้กลับไปฝึกฝนสำหรับการประเมินผลการเรียนออกแบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ ช่วงหลังจาก ๒ เดือนแรก หลังจากที่ได้เรียนวิชาการเขียนภาพพื้นฐานแล้วผู้เรียนต้องสามารถเขียนงานไทยอย่างง่ายๆ ได้

ระยะที่ ๒ ช่วง ๓ เดือนต่อมาคือเดือนที่ ๓ - ๕ จะมีการเรียนแยกตามสาขาที่ต้องการและจะเรียนลึกลงไปในเรื่องละเอียดของแต่ละสาขา ประเมินผลโดยการให้ผู้เรียนสามารถผลิตชิ้นงานอย่างง่าย ๆ ออกจำหน่ายได้

ระยะที่ ๓ ช่วงเดือนที่ ๖ - ๘ ผู้เรียนจะได้เรียนแบบเจาะลึกความรู้ในสาขานั้นๆ กับท่านครูซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ และนักศึกษาต้องรวมกลุ่มกันผลิตชิ้นงานแบบสลัษับซ้อนได้ เช่น การเขียนภาพบนผนังอาคารแสดงผลงานที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) การซ่อมบำรุงงานศิลปะในวัด รับคำสั่งผลิตสินค้าจากภายนอก รับงานประมูล และเป็นลูกมือภูมิปัญญาในการผลิตชิ้นงานตามคำสั่งซื้อได้ เป็นต้น

หลังจากเรียนครบ ๘๐๐ ชั่วโมง ในช่วงเวลา ๘ เดือนแล้ว นักศึกษาสามารถเลือกเข้ารับการฝึกอบรมในโครงการเตรียมผู้เรียนเพื่อการมีงานทำต่อไปอีก ๔ เดือนได้ แต่เดิมเคยเป็นหลักสูตรต่อเนื่อง ๑๒ เดือน แต่เมื่อจัดการศึกษาเช่นนั้น พบว่า มีปัญหาบางประการที่ต้องให้นักศึกษาทุกคนอยู่ต่อจนครบ ๑๒ เดือน จึงได้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนใหม่ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนต่อหรือยุติการเรียนโดยเริ่มในปี ๒๕๔๓ เป็นปีแรก

นอกจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนแล้วยังมีกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการตลาดและการทำงานร่วมกัน ด้วยการรับเชิญไปจัดแสดงนิทรรศการและนำสินค้าที่เป็นผลงานของนักศึกษาไปจำหน่ายยังหน่วยงานต่างๆ โดยมีหม่อมราชวงศ์ ภิญญสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และเหล่าคณาจารย์ที่จะช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับกลไกทางการตลาด ด้วยการอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจถึงปรัชญาของความเป็นจริงทางการตลาด เช่น เมื่อผู้ซื้อต้องการซื้อในราคาต่ำผู้ขายก็จำเป็นต้องลดต้นทุนเกี่ยวกับค่าวัสดุในการผลิตด้วยการเพิ่มปริมาณสินค้าแล้วขายในราคาที่ไม่สูงเท่าไรนักแต่ต้องขายให้ได้ในปริมาณมากๆ รวมทั้งสอนให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องการขายตรงกับผู้บริโภคกับการขายให้คนกลางมารับซื้อโดยซึ่งประเด็นจากตัวอย่าง เช่น ถ้าจะขายตรงกับผู้บริโภคที่ต้องการงานศิลปะ แน่แน่นอนว่าผู้ขายสามารถขายได้ในราคาสูงแต่อาจต้องรับภาระเสียค่าใช้จ่ายอื่นๆ อย่างการเช่าพื้นที่ เป็นต้น แต่ถ้าขายให้คนกลางในราคาที่สามารนำไปขายต่อได้ก็ไม่ต้องเสียค่าเช่าพื้นที่เอง การได้รับประสบการณ์ตรงจะช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าจากการขายจากการต่อรองราคา เมื่อขายสินค้าได้จะทำให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจ ทั้งช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง และยังสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานร่วมกันว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะรวมกลุ่มเพื่อสร้างงานอาชีพได้อย่างไร และควรเลือกทำกับเพื่อนคนใด จากความมุ่งหมายประการสำคัญ คือ ต้องการ

ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนไปสร้างงานอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและอาจจะสะท้อนสู่การเผยแพร่ต่อไปในท้องถิ่นของตน ยิ่งถ้านักศึกษามีการรวมกลุ่มกันถ่ายทอดวิชาชีพให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นด้วย ก็จะช่วยสร้างอาชีพให้ประชาชนสามารถสร้างสรรค์ผลงานนำไปจำหน่าย ช่วยสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและประชาชนในท้องถิ่น ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดงานศิลปะโบราณช่างสิบหมู่ต่อไปอีกด้วย

การจัดกิจกรรมนิทรรศการนี้นักศึกษาจะได้เป็นผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด โดยมีผู้บริการและคณาจารย์เป็นที่ปรึกษาช่วยให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งชี้ข้อบกพร่องต่างๆ ที่ควรแก้ไขปรับปรุง ผู้สอนจะให้ทั้งความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้โดยตรงและความรู้ที่แฝงไปด้วยจริยธรรมอันดีงาม เช่น ความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า คุณภาพของสินค้า ความสามัคคีในหมู่คณะ ความกตัญญูกตเวทีก การตรงต่อเวลา เป็นต้น รวมทั้งนักศึกษาจะได้รับการปลูกฝังให้มีความพอเพียงในการดำรงชีวิตด้วย จริยธรรมเหล่านี้คณาจารย์จะช่วยกันบ่มเพาะให้กับนักศึกษาตลอดระยะเวลาการเรียน แม้ว่าสิ่งเหล่านี้จะไม่สามารถประเมินออกมาอย่างเป็นรูปธรรมได้ทันที เพียงแต่หวังว่านักศึกษาจะได้มีทั้งความรู้และจริยธรรมอันดีงามติดตัวไปใช้ประกอบอาชีพและสามารถเป็นคนดีของสังคม

เมื่อเรียนจบครบตามหลักสูตรวิชาชีพ ๘๐๐ ชั่วโมง นักศึกษาจะได้รับพระราชทานวุฒิปัตตราจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งพระองค์ท่านเสด็จพระราชดำเนินพระราชทาน

วุฒิบัตรแก่นักศึกษาที่จบหลักสูตรวิชาชีพช่างสิบหมู่เป็นประจำทุกปี นับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๒ เป็นต้นมา ทั้งนักศึกษายังจะได้รับพระเมตตาจากพระองค์ท่านพระราชทานเครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์สำคัญในการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนอีกคนละ ๑ ชุด และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) ได้มอบเงินทุนจากการจำหน่ายผลงานที่นักศึกษาผลิตให้นำกลับไปใช้สร้างรายได้เพื่อการดำรงชีพต่อไปด้วย เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้วยังคงมีการติดตามผลต่อไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ หากนักศึกษาสามารถรวมกลุ่มกันได้ทางศูนย์จะดำเนินการประสานงานกับท้องถิ่นจัดหาสถานที่ให้ประกอบอาชีพในทำเลที่ดี จัดหาค่าสั่งซื้อสินค้าให้เงินสำรองจ่ายช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์ ตลอดจนรับซื้อสินค้าที่ผลิต ดังนั้นเมื่อมีงาน มีรายได้ก็จะนำไปสู่การกินดีอยู่ดีและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย

การสร้างอาชีพใหม่จากงานศิลปะไทยโบราณวิชาช่างสิบหมู่อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่เกือบจะสูญหายไปจากแผ่นดินไทย ณ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) ได้มีการถ่ายทอดให้นักศึกษาจากโครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเมื่อพระองค์ท่านเสด็จพระราชดำเนินตรวจเยี่ยมราษฎร และได้พระราชทานทุนการศึกษาให้กับเยาวชนในหมู่บ้าน นักศึกษาที่มาจากการสนับสนุนให้ทุนการศึกษาของภาคเอกชน เช่น บริษัทเอสโซ่ (ประเทศไทย) ได้ให้ทุนการศึกษาจำนวน ๑๐ ทุน แก่เยาวชนในจังหวัดขอนแก่น เนื่องจากพบว่า ที่จังหวัดขอนแก่นมีหินจำนวนมากที่สามารถนำมาผลิตงานศิลปะไทยโบราณช่างสิบหมู่ในสาขาช่างสลักได้ จึงให้ทุนส่งเสริมเยาวชนในท้องถิ่นมาเรียนเพื่อจะได้นำความรู้กลับไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนต่อไป

และจากผู้สนใจทั่วไปที่สมัครเรียนด้วยตนเอง นักศึกษาในโครงการนี้ทุกคนจะได้เรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น โอกาสอันดีเช่นนี้ที่คนไทยได้รับโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาในชนบทห่างไกลบังเกิดขึ้นได้เนื่องด้วยพระบารมีจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการสร้างงานอาชีพให้ประชาชนเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืนจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเรื่องการอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของไทย

ที่ทรงมีพระราชประสงค์ให้ดำเนินการฟื้นฟูวิชาอาชีพช่างฝีมือที่เรียกว่า ช่างสิบหมู่ จึงเกิดการสืบสานสร้างอาชีพใหม่ขึ้น ณ ศูนย์การศึกษาออกรโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณยิ่งแก่ปวงชนชาวไทยที่พระราชทานวิชาอาชีพเพื่อเลี้ยงชีพ และคงวิชาศิลปะไทยโบราณช่างสิบหมู่สืบทอดภูมิปัญญาอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติให้ดำรงอยู่สืบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เอกสารเผยแพร่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) 2544.

ภิญโญ สวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ม.ร.ว. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, เรวดี ทรงเที่ยง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) เมื่อ 3 มีนาคม 2544.